

מיזם "כן לציפור" מגוון ביולוגי וקיימות בדגש ציפורים במחוז צפון

על שת"פ בין תלמידים, מורים, מגזרים וגופים ירוקים במחוז צפון

זוהי השנה השישית ברציפות בה תלמידי כיתה ד' ממחוז צפון לוקחים חלק במיזם כן לציפור. במסגרת המיזם מתוודעים התלמידים למגוון מיני הציפורים בחצר בית ספרם, לומדים על משבר המגוון הביולוגי, וסוחפים את קהילת בית הספר לפעילות אקטיביסטית בתחום. בשנת תשע"א משרד החינוך - מחוז צפון, המשרד להגנת הסביבה, החברה להגנת הטבע, תכנית קרב למעורבות בחינוך, הקרן הקיימת לישראל ורשות הטבע והגנים יזמו מהלך חינוכי, שנועד לקדם העמקה בנושאי המגוון הביולוגי והקיימות, תוך שימורן של הציפורים בישראל ובמחוז צפון בפרט. המיזם "בקע" כהמשך טבעי לאירועים שהתקיימו לרגל הכרזת שנת 2010 כשנת המגוון הביולוגי. הציפורים הן שגירות מצוינות להגברת המודעות לשמירת המגוון הביולוגי ולניהול אורח חיים מקיים בישוים ובשטחים הפתוחים סביבם. בשנת תשע"א המיזם התקיים ב כיתה ד' אחת מכל רשות מקומית, סה"כ 95 בתי ספר בצפון. שיאו של התהליך הלימודי היה קמפיין בחירת הציפור של המועצה, או העיר - מסמלי הישוב לשמירת אורח חיים מקיים בחצרות, בשטחים הציבוריים ובשטחים הפתוחים סביב הישוב. ביום השיא המחוזי, שקלט את כל בתי הספר שהשתתפו במיזם, הוצגה תערוכת ציורי הילדים בנושא הציפור בסביבתה והוכרזו הציורים הזוכים. לאור הצלחת המיזם בתשע"א, הוחלט להמשיך לתשע"ב ומאז הוא נמשך עד עצם היום הזה. את מקום הקמפיין בחירת הציפור היישובית ככלי לארגון הלמידה, תפס חקר הציפורים בחצר בית הספר.

מטרות המיזם

1. הטמעת נושא המגוון הביולוגי במערכת החינוך במחוז צפון ופיתוח בר קיימא, באמצעות מגוון מיני הציפורים בסביבת האדם.
2. העלאת המודעות לסוגיות של מגוון ביולוגי וקיימות בבית הספר.
3. העלאת המודעות הקהילתית לסוגיות של מגוון ביולוגי וקיימות הנוגעות לתושבי הקהילה.
4. הנעת הקהילה לניהול אורח חיים מקיים יותר.
5. בניית "תכנית דגל" חינוכית, ארוכת טווח, שתשלב בחירת ציפור מייצגת לכל מועצה ועיר, ומערכת החינוך שלה, ובהמשך תכנית ביצוע תכנית חקר סביב מגוון מיני הציפורים בישוים וסביבתו תוך בניית תחרות בין ביה"ס והמועצות.
6. קידום המיזם גם במחוזות האחרים של מערכת החינוך בשילוב המועצות והערים.

מיזם "כּן לציפור" מגוון ביולוגי וקיימות בדגש ציפורים במחוז צפון

כלי למידה

בעקבות ההכרזה על תשע"ב כשנת החקר, הושם דגש על תהליך החקר המדעי במסגרת המיזם. פיתוח מיומנויות חקר הוא תחום שנמצא בתכנית הלימודים של כתות ד', נוסף על תחום בעלי החיים. לפיכך יכולים בתי הספר השותפים לנצל את מיזם "כּן לציפור" כפלטפורמה לקידום מגוון נושאים:

1. **למידה רב-תחומית מעמיקה** - הילדים יפגשו נושא אחד בשיעורים שונים וישפרו את יכולת ההשלכה מתחום לתחום; תוך הבנה בלתי-אמצעית כי נושא הסביבה נוגע לכל תחומי חיינו.
2. התנסות בניהול **חקר מדעי בתוך החוץ-כיתתי** על כל שלביו.
3. הזדמנות **לשיתוף הקהילה בתוצרי הלמידה**, ורתימת התושבים והרשויות לעשייה למען שימור המגוון הביולוגי בתחומי הרשות המקומית.

יום שיא מחוזי

מדי שנה מצויין יום שיא מחוזי, במסגרתו זוכים החוקרים הצעירים להציג את תוצרי החקר שלהם לחוקרים עמיתים מבתי הספר השונים במחוז. ראוי לציין כי במחוז צפון 94 רשויות מקומיות מכלל המגזרים והסקטורים המוכרים הארץ - צ'רקסים, דרוזים, בדואים, ערבים ויהודים מהחינוך הממלכתי דתי והממלכתי.